

Seat Number: - _____

Signature of Supervisor with Date:- _____

[Duration: - 3 Hours]

BA125PS22

[Marks 100]

Note: -

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students will be allowed 15 Minutes extra time per hour.

PART A

Q. 1 Multiple Choice Questions

(50 M)

1. Which of the following subject comes under the Central Government?

- a) Banking   b) Agriculture   c) Prison   d) Public health

2. How many topics are currently covered in the concurrent list?

- a) 72   b) 97   c) 52   d) 62

3. Which subject comes under the concurrent list?

- a) Census   b) Market   c) Fisheries   d) Newspaper

4. In which Part of the Indian constitution, Central-State relations are mentioned

- a) Part XII   b) Part IV   c) Part XI   d) Part X

5. Which of the following taxes is/are levied, not collected and kept by the State Government?

- a) Agricultural income tax   b) Octroi tax   c) Land Taxes   d) National roads

6. Which of the following is not related to the Administrative Reform Commission?

- a) Sarkaria Commission   b) Rajmanna Committee   c) West Bengal Remembrance Letter   d) Hanumantaiya Commission

7. Which of the following is not matched correctly?

- a) Rajmanna Committee: 1969   b) Sarkaria Commission: 1983   c) Punchhi Commission: 2001   d) Anand Pur Sahib Proposal: 1973

8. Which of the following characteristics is not related to the federal government?

- a) Flexible Constitution   b) Written Constitution   c) Supremacy of the Constitution   d) Independent Judiciary

9. The Federal System in India is based on the model of which country?

- a) Canada   b) UK   c) America   d) Japan

10. Languages recognised by the Indian Constitution are included in:

- a) Eighth schedule   b) Fifth schedule   c) Sixth schedule   d) Seventh schedule

11. How many of the world's 194 countries have federal political systems?

- a) 25   b) 50   c) 67   d) 103

12. Which of the following is a federal country?

- a) France   b) Brazil   c) United Kingdom   d) Italy

13. A group of people who come close to each other to attain their common aim of power is known as...

a) Factional group b) Political leadership c) Interest Group d) Political Party

14. Which of these is a National Party?

a) INC b) BSP c) All of these d) BJP

15. Which of these is not a National Party?

a) INC b) BSP c) SAD d) BJP

16. Which of these is not a State Party?

a) CPI b) TDP c) DMK d) SAD

17. Which of these is the function of a political party?

a) To form and run government b) To contest election c) To form public opinion d) All of these

18. Political party that runs the government is ....

a) Ruling party b) Interest group c) Opposition party d) Factional group

19. Which of these countries have Bi-party system?

a) India b) England c) France d) Pakistan

20. What system of government does India have?

a) Two-party system b) One-party system c) Multi-party system d) None of these

21. Whom do political parties have to register themselves?

a) Election Commission b) State government c) Central government d) None of these

22. When several parties in a multi-party system join hands for the purpose of contesting elections and winning power, it is called....

a) Group b) Uni-party system c) Central government d) Alliance

23. When was the Indian National Congress founded?

a) 1785 b) 1985 c) 1885 d) 1990

24. What is the political election symbol of the congress party?

a) Symbol of Hand b) Symbol of Lotus c) Symbol of elephant d) Symbol of clock

25. 'Lotus' is a political symbol of which party?

a) Indian National Congress b) Bharatiya Janata Party c) Bahujan Samaj Party d) CPI (M)

Answer Sheet for Multiple Choice Questions

Q. No.	Ans.								
1		6		11		16		21	
2		7		12		17		22	
3		8		13		18		23	
4		9		14		19		24	
5		10		15		20		25	

Marks Obtained: - _____ Signature of the Examiner: - _____

[Duration: - 3 Hours]

BA125PS22

[Marks 100]

Note: -

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate full marks.
3. Students will be allowed 15 Minutes extra time per hour.

PART B

Q.2 - Answer the Following - (Any Four out of Eight)

(40 M)

- I) Write the features of the federal system of government in India.
- II) Discuss the changing nature of Center-State relations.
- III) Explain the relationship between caste and reservation in the context of Indian society.
- IV) Write the reasons for communalism.
- V) Write the important features of the party system in India.
- VI) Critically examine the performance of the National Party in the Lok Sabha elections since 1989 .
- VII) What are the factors responsible for the spread of Naxalism?
- VIII) Inform about India's measures to fight international terrorism.

Q.3 - Answer the Following - (Any two out of four)

(10 M)

I) Congress	II) BJP	III) Women's reservation in Maharashtra	IV) Terrorism

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Seat Number: - _____

Signature of Supervisor with Date:- _____

कालावधी: - 3.00 तास]

BA125PS22

मार्क्स :100

टीप:-1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. विद्यार्थ्यांना प्रति तास 15 मिनिटे अतिरिक्त वेळ दिला जाईल.

विभाग -I

प्र. 1 योग्यपर्यायीउत्तरनिवडा

(50)

1. खालीलपैकी कोणता विषय केंद्र सरकारच्या अंतर्गत येतो?

अ) बँकिंग ब) शेती क) तुरुंग ड) सार्वजनिक आरोग्य

2. समवर्ती सूचीमध्ये सध्या किती विषय समाविष्ट आहेत?

अ) ७२ ब) ९७ क) ५२ ड) ६२

3. समवर्ती यादीत कोणता विषय येतो?

अ) जनगणना ब) बाजार क) मत्त्यव्यवसाय ड) वर्तमानपत्र

4. भारतीय संविधानाच्या कोणत्या भागात केंद्र-राज्य संबंधांचा उल्लेख आहे

अ) भाग XII ब) भाग IV क) भाग XI ड) भाग X

5. खालीलपैकी कोणता कर राज्य सरकारद्वारे आकारला जातो/आला जातो, गोळा केला जात नाही आणि ठेवला जात नाही?

अ) कृषी उत्पन्न कर ब) जकात कर क) जमीन कर ड) राष्ट्रीय रस्ते

6. खालीलपैकी कोणता प्रशासकीय सुधारणा आयोगाशी संबंधित नाही?

अ) सरकारिया आयोग ब) राजमन्त्रार समिती क) पश्चिम बंगाल स्मरण पत्र ड) हनुमंताया आयोग

7. खालीलपैकी कोणते बरोबर जुळत नाही?

अ) राजमन्त्रार समिती: 1969 ब) सरकारिया आयोग: 1983 क) पुच्छी आयोग: 2001 ड) आनंद पूर साहिब प्रस्ताव: 1973

8. खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये फेडरल सरकारशी संबंधित नाहीत?

अ) लवचिक राज्यघटना ब) लिखित राज्यघटना क) राज्यघटनेची सर्वोच्चता ड) स्वतंत्र न्यायव्यवस्था

9. भारतातील संघराज्य प्रणाली कोणत्या देशाच्या मॉडेलवर आधारित आहे?

अ) कॅनडा ब) यूके क) अमेरिका ड) जपान

10. भारतीय राज्यघटनेने मान्यता दिलेल्या भाषांचा यात समावेश आहे:

अ) आठवे शेड्यूल ब) पाचवे शेड्यूल क) सहावे शेड्यूल ड) सातवे शेड्यूल

11. जगातील 194 देशांपैकी किती देशांमध्ये संघराज्यीय राजकीय व्यवस्था आहेत?

अ) २५ ब) ५० क) ६७ ड) १०३

12. खालीलपैकी कोणता देश संघराज्य आहे?

अ) फ्रान्स ब) ब्राझील क) युनायटेड किंगडम ड) इटली

13. सामायिक सत्तेचे ध्येय साध्य करण्यासाठी एकमेकांच्या जवळ येणाऱ्या लोकांचा समूह म्हणून ओळखला जातो...

a) दुफळी गट b) राजकीय नेतृत्व c) स्वारस्य गट d) राजकीय पक्ष

14. यापैकी कोणता राष्ट्रीय पक्ष आहे?

- a) INC b) BSP c) हे सर्व d) BJP
15. यापैकी कोणता राष्ट्रीय पक्ष नाही?
- a) INC b) BSP c) SAD d) BJP
16. यापैकी कोणता राज्य पक्ष नाही?
- a) CPI b) TDP c) DMK d) SAD
17. यापैकी कोणत्या राजकीय पक्षाचे कार्य आहे?
- a) सरकार बनवणे आणि चालवणे b) निवडणूक लढवणे c) जनमत तयार करणे d) हे सर्व
18. सरकार चालवणारा राजकीय पक्ष म्हणजे ....
- a) सत्ताधारी पक्ष b) हितसंबंध c) विरोधी पक्ष d) दुफळी गट
19. यापैकी कोणत्या देशात द्विपक्षीय प्रणाली आहे?
- अ) भारत ब) इंग्लंड क) फ्रान्स ड) पाकिस्तान
20. भारतात कोणती शासन व्यवस्था आहे?
- a) द्विपक्षीय प्रणाली b) एक पक्षीय प्रणाली c) बहुपक्षीय प्रणाली d) यापैकी नाही
21. राजकीय पक्षांना कोणाकडे नोंदणी करावी लागते?
- a) निवडणूक आयोग b) राज्य सरकार c) केंद्र सरकार d) यापैकी नाही
22. जेव्हा बहुपक्षीय व्यवस्थेतील अनेक पक्ष निवडणुका लढवण्याच्या आणि सत्ता मिळवण्याच्या उद्देशाने हातमिळवणी करतात तेव्हा त्याला म्हणतात....
- ा) गट b) एकी-पक्ष प्रणाली c) केंद्र सरकार d) आघाडी
23. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची स्थापना केव्हा झाली?
- अ) 1785 ब) 1985 क) 1885 ड) 1990
24. काँग्रेस पक्षाचे राजकीय निवडणूक चिन्ह काय आहे?
- a) हाताचे चिन्ह b) कमळाचे चिन्ह c) हत्तीचे चिन्ह d) घड्याळाचे प्रतीक
25. 'कमळ' हे कोणत्या पक्षाचे राजकीय चिन्ह आहे?
- a) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस b) भारतीय जनता पार्टी c) बहुजन समाज पार्टी d) CPI (M)

Answer Sheet for Multiple Choice Questions

Q. No.	Ans.								
1		6		11		16		21	
2		7		12		17		22	
3		8		13		18		23	
4		9		14		19		24	
5		10		15		20		25	

Marks Obtained: - _____ Signature of the Examiner: - _____

कालावधी: - 3.00 तास]

BA125PS22

मार्क्स :100

टीप:-1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

3. विद्यार्थ्यांना प्रति तास 15 मिनिटे अतिरिक्त वेळ दिला जाईल.

विभाग -II

प्र.2 खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा - (कोणते ही चार प्रश्न लिहा)

(40 M)

I) भारतातील संघराज्य शासन पद्धतीची वैशिष्ट्ये लिहा.

II) केंद्र-राज्य संबंधातील बदलत्या स्वरूपाची चर्चा करा.

III) भारतीय समाजाच्या संदर्भात जात आणि आरक्षण यांचा संबंध स्पष्ट करा.

IV) जमातवादाची कारणे लिहा.

V) भारतातील पक्षपद्धतीची महत्वाची वैशिष्ट्ये लिहा.

VI) 1989 पासूनच्या लोकसभा निवडणुकामधील राष्ट्रीय पक्षाच्या कामगिरीचे टिकात्मक परिक्षण करा.

VII) नक्षलवाद फोफावण्यास जबाबदार घटक कोणते आहेत ?

VIII) आंतरराष्ट्रीय दहशतवादशी लढण्यासाठी भारताचे उपाय याविषयी माहिती द्या.

प्र.3 खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणते ही दोन प्रश्न लिहा)

(10 M)

I) कॉप्रेस

II) बीजेपी

III) महाराष्ट्रातील महिला आरक्षण

IV) दहशतवाद

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX